НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.П. ДРАГОМАНОВА

СУНЬ ГОЦЯН

УДК378.6:37(510)].016:784.4(043.3)

ІНТЕГРАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІВАЦЬКИХ ТРАДИЦІЙ У ВОКАЛЬНІЙ ПІДГОТОВЦІ КИТАЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ ІНСТИТУТІВ МИСТЕЦТВ

13.00.02 – теорія та методикамузичного навчання

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Київ - 2016

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова, Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор,
КУНЕНКО Людмила Олександрівна,
Інститут мистецтв Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, професор кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування.

Офіційні опоненти : доктор педагогічних наук, доцент
ВАСИЛЕНКО Людмила Михайлівна,
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, професор кафедри теорії та методики музичної освіти і хореографії;

кандидат педагогічних наук, старший викладач
ЛІХІЦЬКА Лариса Миколаївна,
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, старший викладач кафедри мистецької підготовки.

Захист відбудеться 10 лютого 2016 р. о 16 год. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.053.08 в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова за адресою: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова за адресою: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9.

Автореферат розісланий 4 січня 2016 року.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради **Л.І. Паньків**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження.Початок ХХІ століття позначився особливостями міжнародного освітнього життя, в якому вимоги часу орієнтували вчених на нові напрямки досліджень в галузі освіти, пов'язані з розширенням сфер творчої діяльності особистості, відновленням і використанням в освіті та науціключових культурних концепцій, обміну кращими традиціями. У цьому контексті ознайомлення китайських студентів з українським досвідомопанування кращими вокальними методиками в професійній і шкільній практиці Китаю становить особливу актуальність.

Багатовіковий досвід українських співацьких традицій, що вже давно має міжнародну популярність, доцільно використовувати у вокальній підготовці китайських студентів інститутів мистецтв педагогічних університетів з метою їх подальшої інтеграції в освітнє середовище КНР. У зв'язку з цим доцільно зазначити, що поняття *інтеграція* – багатофункціональне (від лат. слова integration – об'єднання, оновлення, поповнення, перенесення), відносно нашої проблеми означає перенесення або проникнення у щось, тобто інтеграція українських вокально-культурних традицій уфахове навчання майбутніх учителів музики Китаю.

У багатьох міжнародних декларативних документах зазначається, що з метою збереження гармонічності взаємовідносин між цивілізаціями необхідно зберігати і збагачувати досвід моделей розвитку всього розмаїття культур всесвіту. Тому необхідно на основі поваги до традицій народів світуввести міжцивілізаційнийкультурний діалог «Схід-Захід», спрямований на процвітання і модернізацію країн, створення безпеки світобудови всесвіту.Висунуті останнім часом Міжнародними деклараціями концепції («Діалог цивілізацій і гармонічний світ») в галузі культури і освіти передбачаютьвзаємообмін освітніми технологіями і культурними традиціями, пошук спільного при існуванні розбіжностей, повага до народів світу і їх етнічності, що забезпечить знаходження спільних стимулів для динамічного руху прогресу людства.

Актуальність дослідженнярозкривається також через пакет сучасних нормативних документів щодо розвитку освіти в Україні та Китаї«Декларації про міжнародний порядок у ХХІ ст.», «Спільної декларація про гармонізацію архітектури європейської системи вищої освіти», «Стратегії розвитку освіти в Китаї в ХХІ ст.»,«Реформи і розвиток базової освіти в КНР», «Програму дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти й науки України» та ін. і підтверджується пакетом сучасних нормативних документів щодо фахової підготовки майбутніх учителів музики.*Ключовими позиціями* «Спільної декларації про гармонізацію архітектури європейської системи вищої освіти»визначено створення єдиної схеми одержання вищої освіти, взаємозбагаченої культурними традиціями, інноваційними технологіями, європейським досвідом вищої освіти тощо.

Складне соціально-економічне життя в умовах сучасних глобалізаційних процесів і стрімкої масштабної інформативності вимагає радикальної

модернізації освіти, застосування найефективніших інноваційних технологій на всіх її щаблях у всіх країнах світу. Освіта і наука є найголовнішими умовами утвердження України на світовому ринку високих технологій, а система освіти має забезпечувати формування у молоді сучасного світогляду й цілісної наукової картини світу.Не дивлячись на певну кількість наукових робіт по даній проблематиці українських, зарубіжних і саме китайських дослідників(Ван Цзяньшу, Ван Лей, ВейЛімін, ЧжаоВеньфанта ін.), ще й досі залишаються не вивченими питання методики, змісту і форм використання співацьких традицій у музично-педагогічній діяльності та їх інтеграція у вокальну підготовкукитайських студентів інститутів мистецтвз метою подальшої екстраполяції в освітнє середовище Китаю.

Потреба китайської шкільної практики у визначенні оптимальнихметодик формування виконавських навичок майбутніх учителів музики Китаю, як найменш розробленого в музично-педагогічній китайській системі, але ефективного виду музичної діяльності й перенесення їх у професійну і шкільну практику Китаю визначили вибір *теми* нашого дослідження: *«Інтеграція національних співацьких традицій у вокальній підготовці китайських студентів інститутів мистецтв».*

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати, розробитиекспериментально перевірити методику вокальної підготовки китайських студентів в інститутах мистецтв на основі інтеграції національних співацьких традицій.

*Об'єкт*дослідження – процес вокальної підготовки майбутніх учителів музики.

Предмет дослідження – методика вокальної підготовки китайських студентів в інститутах мистецтв на основіінтеграції національних співацьких традицій.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати стан розробки досліджуваної проблеми в педагогічній науці та практиці.

2. Теоретично обґрунтувати та визначити зміст і специфіку інтеграційних процесів вокального навчання майбутніх учителів музики, уточнити сутність тлумачення поняття «інтеграція національних співацьких традицій у вокальній підготовці китайських студентів інститутів мистецтв».

3. Розробити та теоретично обґрунтувати компонентну структуру, визначити критерії, показники та виявити рівні сформованості вокальної підготовленості китайських студентів на основі інтеграції національних співацьких традиційу процесі фахового навчання.

4. Обумовити комплекс методів, принципів, функцій співацького навчання майбутніх учителів музики.

5. Розробити психолого-педагогічні умови оптимізації вокального навчання китайських студентів в інститутах мистецтв.

6. Розробити методичну модель і поетапну методику формування вокальної підготовленості китайських студентів на основі інтеграції

національних співацьких традицій та експериментально перевірити їх ефективність.

Теоретико-методологічною основою дослідженнявиступають:основні концептуальні положення методології і філософії освіти та культури (В. Андрущенко, Л. Губерський, І. Зязюн,Конфуцій, Мен-Цзи, Сюнь Цзи таін.); історична динаміка розвитку вокального мистецтва, в основі якої покладена національна ідея гуманістичного виховання молоді засобами мистецтва (А. Авдієвський, В. Антонюк, Б. Гнидь, Д. Євтушенко, Ю. Руденко та ін.); психофізіологічні теорії чуттєвого пізнання в життєдіяльності людини, що ґрунтуються на природничо-наукових положеннях (І. Павлов, І. Сєченов, В. Бехтерєв, М. Бліновата ін.);психолого-педагогічні концепції теорії та практики розвитку здібностей (Л. Бочкарьов, Л. Виготський, В. Петрушин, В. Ражников та ін.); дослідження вокального мистецтва Китаю (Бай Юнь-шен, Бран Мен, Ван Юй Шен, Лю Лан, Лі Фан, Лю Лан, Фу Лей, Чень Лінь-жуй, Чен Це Мін, ЧжанСяоЧжун та ін.), естетичні теорії (Ю. Борев, Д. Кучерюк, Л. Левчук, А. Лосев, А. Щербо та ін.); культурологічні й полікультурні (національна культура, дитячий фольклор:Г. Лозко, Л. Масол, Г. Мєднікова,Г. Довженюк та ін.); психологічні чинники (психологія і музична психологія:Л. Виготський, О. Костюк, О. Леонтьєв, В. Медушевский, Е. Назайкинский, Б. Теплов та ін.); музично-педагогічні: Е. Абдуллін, В. Антонюк, Л.Василенко, Н. Гузій, Л. Дмитрієв, Д. Євтушенко,О. Єременко, А. Козир, П. Ковалик, Л. Куненко, А. Менабені,М. Микиша, В. Орлов, О. Отич, Г. Падалка, Л.Паньків, Г. Побережна, О. Ростовський, О. Хижна, О. Щолокова,В. Шульгіна, Д. Юник, Ю. Юцевичта ін.); а також дослідження духовної спадщини культурних паралелей «Схід-Захід» і діалогу двох стародавніх культур України і Китаю (Л. Гусейнова, Е. Кучменко, О. Шевнюк, О. Щолокова, В. Шульгіна та ін.) і методологічні й методичні аспекти різних напрямків вокальної підготовки китайських студентів (Ван Цзяньшу, Ван Лей, ВейЛімін, Лі Чуньпен, МаЦзюнь, Чен Дін, ЦзіньНань, ЧжаоВеньфанта ін.),й пакет сучасних нормативних документів щодо фахової підготовки майбутніх учителів музики.

Методи дослідження. Для розв’язання поставлених завдань використовувався комплекс *теоретичних та емпіричнихметодів:аналіз* нормативних документів та літератури з проблеми дослідження з метою уточнення поняття «інтеграція національних співочих традицій у вокальній підготовці китайських студентів інститутів мистецтв»; *методи*: спостереження, опитування, анкетування, бесід, тестування, інструктажу, демонстрування, систематизації та узагальнення, наочної ілюстрації, обговорення, експертних оцінок, медіа-освіти, яка сприяє активізації й підвищенню самоосвіти та полегшенню вокально-хорового навчання китайських студентів; *метод конструювання понять* – для систематизації понятійної бази знань і накопичення вокального тезаурусу; *науково-дослідні та творчо-пошукові*: педагогічного експерименту,інтерактивного та евристичного навчання (метод творчих запитань Сократа, творчої уяви, художньо-образної

картини),рефлексивні – для більш усвідомленого виконання вокальних творів та стимуляції творчої активності китайських студентів та ін.;методи математичної обробки результатів експерименту.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що *вперше*:

- *розроблені:*компонентна структура і методична модель інтеграції вокального навчання китайських студентів з використанням українських співацьких традицій та поетапна методика її опанування; критерії, показники сформованості означеного феномена;
- *уточнена* сутність тлумачення поняття *«інтеграція національних співацьких традицій у вокальній підготовці»* відносно студентів Китаю та сутність його формування в процесі фахової підготовки майбутніх учителів музики, *введено* дане поняття до наукового обігу;
- *визначено* функції вокального навчання, виокремлено й обумовленокомплекс методів;систематизовано підходи й принципи цього напрямку навчально-виконавської діяльності;
- *подальшого розвитку набули*: засоби інтеграції та комплексної діагностики стану вокальної підготовки студентів Китаю з використанням українських співацьких традицій, на основі яких визначено рівні сформованості даного напрямку підготовки, *розширено* теоретико-методологічне підґрунтя для реалізації принципів забезпечення культуровідповідності вокального навчання студентів Китаю та опори на українські національно-культурні традиції навчання співу в системі інститутів мистецтв педагогічних університетів.

Практичне значення дослідження. Основні теоретичні положення дослідження та методичні рекомендації можуть бути використані як навчальний матеріал у курсах: «Методика вокальної підготовки студентів», «Хорознавство», «Історія музичної освіти України», у процесі хорових і індивідуальних занять з постановки голосу майбутніх учителів музики, педагогічної практики студентів. Систематизація музично-педагогічних і вокально-хорових знань, навичок, умінь, одержаних в інститутах мистецтв педагогічних університетів дозволяють інтегрувати їх в освітнє середовище КНР з урахуванням національних, ментальних та культурних особливостей.

Апробаціярезультатівдослідженняпроводиласьупроцесі виступів і обговорень основних положень та результатів дослідження на науково-методичних і науково-практичних конференціях, педагогічних нарадах. **Міжнародних:** “Педагогічних читаннях пам’яті професора О.П. Рудницької” (Київ, 2013), “Гуманістичні орієнтири мистецької освіти” (Київ, 2013-2014); “Сучасні аспекти проектування мистецької освіти” (Тайюань, Китай, 2013); “Мистецька освіта у вимірах сучасності” (Київ, 2014),**Всеукраїнських:** “Методологічні та методичні засади мистецької освіти” (Ніжин, 2013). **Всеукраїнській науко-методичній конференції-семінарі:** “Мистецька освіта в Україні: проблеми теорії і практики“ (Київ, 2014); на засіданнях кафедри теорії і методики музичної освіти, хорового співу і диригування Інституту мистецтв та щорічних звітних науко-практичних конференціях професорсько-

викладацького складу, аспірантів і докторантів Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, 2013-2015).

Впровадження результатів дослідження здійснено в навчально-виховний процес: Інституту мистецтв Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (довідка № 07-10/1295 від 26.03. 2015 р.), Інституту мистецтв ДВНЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського (довідка № 2983 від 16.10. 2015 р.), Донбаського державного педагогічного університету (довідка № 68-15-746 від 22.10. 2015 р.).

Публікації. Основні теоретичні положення, результати та висновки дисертаційного дослідження висвітлені в 7 одноосібних науково-методичних публікаціях автора, 5 з яких представлено в провідних фахових виданнях з педагогіки та 1 стаття у зарубіжному виданні.

Дисертація складається із: вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (287 найменувань, з них 14 іноземними мовами). Основний текст дисертаціїскладає 186сторінок, загальнийобсягроботи – 239сторінок. Робота містить12таблиць, 5рисунків, що разом з додатками становить 33сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У вступі обґрунтовано актуальність теми дослідження з позиції сучасних музично-педагогічних, вокально-виконавських таінтегративно-освітніх потреб Китаю, визначено об’єкт, предмет, мету, завдання, розкрито теоретико-методологічні основи вокальної підготовки китайських студентів та наукову новизну, охарактеризовано методи, теоретичне та практичне значення одержаних результатів, наведено дані щодо апробації та впровадження їх у педагогічну практику.

У першому розділі*«Теоретико-методологічні засади інтеграції українських національних співацьких традицій у вокальній підготовці китайських студентів»* проведений аналіз науково-методичної літератури з проблеми дослідження і нормативних матеріалів вищої школи. Це дозволило з’ясувати,що нова освітня ситуація модернізації кожної системи національної освіти викликає інтерес до традицій інших народів світу, піднімаючи тим самим її на якісно новий рівень – рівень полікультурної освіти, що й вимагає створення оптимальних умов для ефективного розвитку полікультурного середовища кожної країни світу.Сучасний етап вищої мистецької освіти в Україні характеризується процесами міжкультурної інтеграції, пов’язаної з перенесенням кращих надбань національної освіти і педагогічного досвіду однієї культури в іншу.Ключовим тезисом сучасної культурно-освітньої політики України є той факт, що національна освіта, яка готує людину до життя в своїй культурі, можлива лише в інтеграції зі світовими культурами із врахуванням опанування національних і загальнолюдських цінностей (І. Зязюн). Важливим для нашого дослідження було визначення того, що

орієнтація на традиції, збереження минулого як цінності може стати серйозним підґрунтям динамічної модернізації суспільства країн різних політичних, релігійних і економічних напрямків.

Наукове обґрунтування з позиції міжгалузевих і міждисциплінарних зв'язків, в контексті особливостей вокальної підготовки китайських студентів допомогли визначити, що теоретико-методологічною основою дослідженнявиступаютьосновні концептуальні положення методології і філософії освіти та культури (В. Андрущенко, Л. Губерський, І. Зязюн,Г.Мєднікова,Конфуцій, Мен-Цзи, Сюнь Цзи таін.).

Розглянуто історичну динаміку розвитку вокального мистецтва, що базується на національній ідеї гуманістичного виховання молоді засобами мистецтва (А. Авдієвський, Ю. Руденко та ін.); психофізіологічній теорії чуттєвого пізнання;психолого-педагогічних концепціях теорії та практики розвитку здібностей (Л. Бочкарьов, Л. Виготський, В. Петрушин, В. Ражников та ін.); проаналізовано естетичні теорії (Ю. Борев, Л. Левчук, А. Лосев, А. Щербо та ін.); культурологічні й полікультурні (національна культура, дитячий фольклор:Г. Лозко, Л. Масол,Г. Довженюк та ін.); психологічні чинники (психологія і музична психологія:Л. Виготський, О. Костюк, О. Леонтьєв, В. Медушевський, Е. Назайкинський, Б. Теплов та ін.); а також дослідження духовної спадщини культурних паралелей «Схід-Захід» і діалогу двох стародавніх культур України і Китаю (Е.Кучменко, В. Шульгіна,О. Щолоковата ін.) тощо.

Для розробки теоретичних основ стратегії різних видів підготовки зарубіжних студентів в інститутах мистецтв, зокрема методологічних підходів вокальної підготовки китайських студентів як майбутніх учителів музики, необхідно розкрити культурно-освітні підвалини й попередній соціально-історичний досвід цього напрямку освіти, звернутися до першоджерел виникнення духовних канонів життя, провідних філософських ідей, витоків видів мистецтв та освітньо-виховних традицій Стародавнього Китаю. Культурно-історичний підхід до вивчення педагогічних явищ на думку багатьох науковців:Віт. Бондаря, В. Гудоніса, І. Зязюна, Ф. Корольова, Е. Кучменко, М. Малофєєва, М. Ярмаченка та величезної плеядіншихпредставниківісторичної наукирозширюєобрійдослідження й підводить до більшглибокогорозуміннясутності самого явища.

Краще зрозуміти фундаментальні особливості джерел щодо мислення китайців дозволяє співставлення концептуальних ідей східної і західної філософії, що в сучасній філософії і культурології визначається як проблема «Схід – Захід». Узагальнюючи особливості східного і західного типів мислення, Р. Генон їх розглядав як типи цивілізацій – *традиціоналістські*, які він відніс до східних, а *прогресистські* до західних. Щодо відмінностей вихідних канонічних джерел, які спрямовують всі сфери людського життя слід зазначити, що філософія країн Сходу ґрунтується на єдиному духовному каноні життя, спрямованому на духовне удосконалення людини, дотриманні морально-етичних норм, що кристалізувались віками і зафіксовані в

стародавніх текстах: Карані, Ведах і китайському П'ятикнижжі. Східні філософи протягом багатьох віків намагались підпорядкувати індивідуальне світовому цілому, постійно доводячи його домінування над індивідуальним. Поряд з цінуванням і відданістю традиціям, на Сході сформувалось поклоніння вчителю – життєвому наставнику, що засвідчує *традиціоналізм* і панування художньо-образного стилю мислення та переважання його над науковим. Західна філософія виступає антиподом східному філософствуванню, тенденціозно спрямовуючи свої умовиводи в русло раціонально-логічних та аналітичних досліджень, теоретичних систематизаційі має абстрактно-понятійний характер, що виходить із певної автономності основних сфер як індивідуального так і суспільного життя(В. Малявін, В. Петрушенко,Фан Динь Тань,О. Шевнюк, О. Щолокова та ін.).

Культурно-історичний підхід до аналізу попереднього педагогічного досвіду, зокрема вокальної підготовки майбутніх учителів музики Китаю вимагає ознайомлення з новою культурою та її традиціями. З цією метою було проаналізовано джерела походження та історичну динаміку розвитку національногопісенного мистецтва України, українського народознавства, фольклористики й історії української художньої культури та історії музики (Л. Архімович, В. Барвінський,С. Волков, М. Грушевський, М. Драгоманов, Л. Залізняк, Г.Лозко,Л. Масол, О. Михайличенко,К. Шамаєва, О. Шевнюк, С. Шип, Н. Шумада, О. Шреєр-Ткаченко та ін.).

Ретроспективний аналіз та узагальнення багатовікового культурно-історичного досвіду духовної спадщини України дав змогу підтвердити, що співацька діяльність як масовий соціально-колективний вид творчості завждиграв пріоритетну роль в життєдіяльності українців, враховуючи природну художньо-поетичну і співацьку обдарованість народу (Н. Шумада).

Вищезазначене дозволило визначити авторське тлумачення поняття «інтеграція національнихспівацьких традицій китайських студентів інститутів мистецтв»,сутністьякого полягає*у багатофункціональному розумінні поняття інтеграції відносно використання у вокальній творчості китайських студентів українських національних співацьких традицій, на основі якісного засвоєння всього навчального комплексу вокальної підготовки в інститутах мистецтв, розкриття артистично-виконавських здібностей студентів, опанування навичок вокально-виконавської рефлексії та трансформації національних українських співацьких традицій до жанрово-стильових особливостей китайської вокальної культури.*

Інтеграція національних українських співацьких традицій вокальної підготовки китайських студентів ґрунтується на взаємопов'язаних методологічних **підходах** (*історико-системному, гуманістичному,компететнісному, полікультурному, інноваційному, рефлексивному, евристично-діяльнісному).*

У другому розділі *«Структурно-організаційне забезпечення інтеграційних процесів українських національних співацьких традицій у вокальній підготовці китайських студентів інститутів мистецтв»*з

позиції законів діалектичної логіки розкрито функціональне призначення поняття *інтеграція* (від лат. integration – об'єднання, перенесення, відновлення, поповнення та ін.).Багатофункціональність цього поняття має певну множину пристосувань, що дає можливість використовувати його в різних напрямках досліджень: від перенесення, розширення співробітництва – до об'єднання чогось, створення інноваційних технологій, синтетичних об'єктів тощо. Відносно нашої проблеми інтеграція вокально-культурних традицій України в підготовку майбутніх учителів музики до роботи в школах Китаю передбачає той факт, що в умовах міжкультурного навчання здійснюється розробка і використання інтегрованих предметів і курсів, що сприяє забезпеченню більш глибокого й різнобічного вивчення важливих ключових тем, пов'язаних з проникненням у зміст нових понять, оригінальних вокальних методик, інноваційних технологій, екстраполяції традицій опанування вокальним мистецтвом однієї країни в іншу. Цей вид інтеграції можна віднести до типу *міжкультурної інтеграції*педагогічного змісту вокальної підготовки студентів.

На основіпроведеного аналізу здійснено обґрунтування змісту взаємоінтегруючихструктурних компонентів вокальної підготовки студентів, розкрито особливості структури і критеріально-рівневої системи оцінювання вокальної підготовленості китайських студентів інститутів мистецтв на основі інтеграції співацьких традицій. Структура означеного феномена охоплює взаємозв'язок*мотиваційно-спрямованого, ціннісно-пізнавального та творчо-виконавського компонентів.*

Критерієммотиваційно-спрямованогокомпонента визначено *міру мотиваційної спрямованостімайбутніх учителів музики з Китаю доінтеграції національних українських співацьких традицій*(показники: вияв інтересу китайських студентів до національних українських співацьких традицій; наявність психологічної готовності китайських студентів до інтеграції українських співацьких традицій у процесі вокальної підготовки).Критерієм ціннісно-пізнавального компонента визначено*ступіньнакопичення китайськими студентами національних культурно-співацьких традицій*(показники:вияв полікультурної ерудованості у сфері національних вокальних культур України та Китаю; наявність сформованості вокально-педагогічного тезаурусу щодо інтеграції національних співацьких традицій). Критерієм творчо-виконавського компонента визначено *міру фахової продуктивності практичного застосування інтеграції українських співацьких традицій у вокальному виконавстві китайських студентів*(показники:наявність імпровізаційних умінь у студентів згідно виконання вокальних творів різних жанрів; вияв умінь щодо трансформації національних співацьких традицій у виконавській діяльності).Методичнумодель забезпечення інтеграції національних традицій співацького навчання китайських студентів зображено на рис. 1 на с. 9.

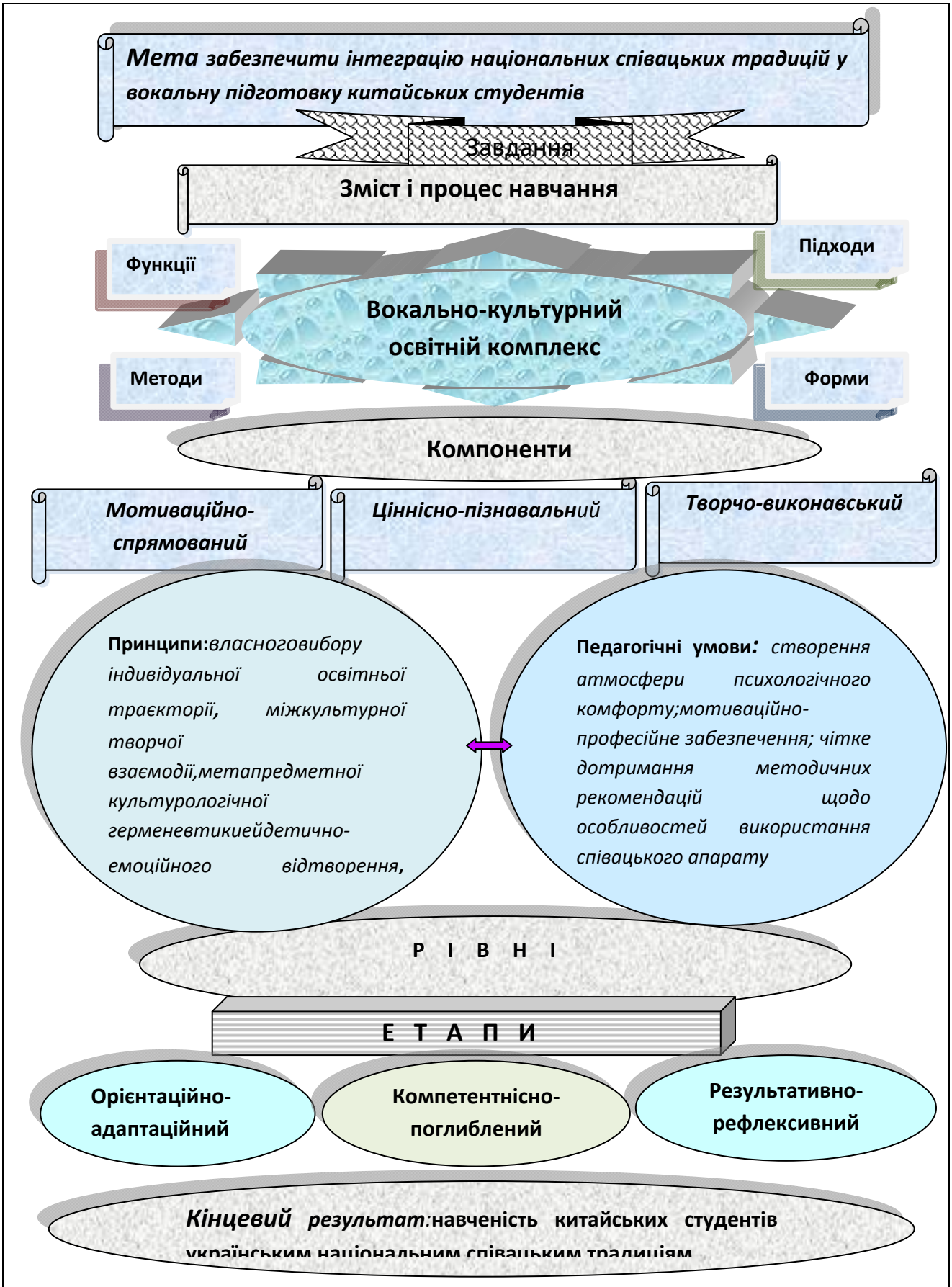

Рис. 1. Методична модель інтеграції українських національних співацьких традиційу процес вокальної підготовки китайських студентів

У розділі представлено процесуально-функціональний аналіз досліджуваного явища, що полягає у комплексі *соціально-перетворюючої, пізнавально-евристичної, гедоністичної,навчально-інформативної*, *інтерактивної* функцій.На основі загально-педагогічних принципів навчання і музичної освіти були обумовлені наступні принципи: *власного вибору кожним студентом індивідуальної освітньої траєкторії; забезпечення міжкультурної творчої взаємодії;метапредметної культурологічної герменевтики; художньо-ейдетичного змістового наповнення навчального матеріалу;художньо-освітньої рефлексії*.

Для оптимізації проведення експериментальної роботибуло визначено *психолого-педагогічні умови*, а саме:створення доброзичливої атмосфери психологічного комфорту, організація міжсуб'єктної навчальної комунікації; мотиваційно-професійне забезпечення навчально-виховного процесу; чітке дотримання методичних рекомендацій щодо врахування психофізичних особливостей використання дикційно-співацького апарату, специфікизвуковимови і труднощів лексико-смислового орфоепічного відтворення текстів українською мовою китайськими студентами тощо.

У третьому розділі*«Порівняльний аналіз результатів експериментальної роботи з інтеграції українських співацьких традицій у вокальній підготовці студентів Китаю»*представлено розроблену програму трьох частин експериментальної роботи: констатувально-діагностичної, формувальної і контрольної, розроблено рівні вокальної підготовленості китайських студентів до інтеграції національних співацьких традицій.

Аналіз констатувальної діагностики наявних рівнів (високого, середнього, низького) інтеграції національних співацьких традицій у вокальній підготовці китайських студентів інститутів мистецтвпедагогічних університетів зафіксував незадовільний стан результатів даного напрямку роботи й лише певнуготовність китайських студентів до використання національних співацьких традицій у вокальній практиці Китаю. Наявні рівні*середніх показників у*китайських студентів за всіма структурними*компонентами*констатувальної діагностики засвідчили наступні результати: *мотиваційно-спрямований*(низький рівень мали35,94% студентів, середній −50,0%, високий – 14,6%; *ціннісно-пізнавальний*(низький рівень мали 76,56% студентів, середній − 21,88%, високий всього – 1, 56%);*творчо-виконавський* (низький рівень мали – 68, 75%, середній –23,44%, високий всього – 7,81%). Середні показники всіх структурних компонентів засвідчували наступну картину: низький рівень мали–60,42% китайських студентів, середній – 31,77%, високий – 7, 81%. Це вимагало розробки експериментальної методики, яка складається з трьох етапів(перший етап – *орієнтаційно-адаптаційний,*другий етап – *компетентнісно-поглиблений,* третій етап – *результативно-рефлексивний)*.

Метою формувального етапу експерименту було визначено розробку, апробацію й перевірку ефективності методики формування вокальної підготовленості студентів з КНР на базі інтеграції національних українських

співацьких традицій. Методика спрямована на розвиток мотивації до застосування у процесі мистецького навчання вокалу означених традицій, забезпечення бази теоретичних знань і тезаурусу з питань вокального виконавства на національно-ціннісній основі, збагачення досвіду практично-творчої вокальної діяльності, розвиток ціннісного ставлення до вокального мистецтва, формування здатності використовувати набуті знання, уміння та вокально-виконавський досвід у музично-педагогічній діяльності.Проведення формувального експерименту передбачало виконання наступних позицій: окреслення змісту етапів упровадження методичного забезпечення щодо послідовного формування структурних компонентів вокальної підготовленості студентів з КНР на основі інтеграції національних співацьких традицій; визначення й упровадження сукупності методів, засобів і прийомів мистецького навчання для кожного з етапів; експериментальну перевірку ефективності запропонованого методичного забезпечення; наукове узагальнення результатів формувального експерименту щодо діагностування та аналізу динаміки формування вокальної підготовленості китайських студентів на основі інтеграції національних співацьких традицій (за кожним з компонентів та у цілому).

Перший етап – ***орієнтаційно-адаптаційний***– передбачав закріплення інтересу в китайських студенів до вокальної діяльності з використанням українських національних співацьких традицій, інтеграція яких допоможе мотиваційному забезпеченню якості майбутньої професійної діяльності; адаптацію до нових начальних і побутових умов; загальне ознайомлення з національними культурними традиціями, музичною культурою України, менталітетом тощо; установку на самовдосконалення вокальних знань, навичок, умінь тощо. На цьому етапі використовувались *методи*:теоретичний аналіз, синтез і узагальнення;метод конструювання і пізнання змісту ключових навчальних понять,спостереження, анкетування, бесіди, тестування, інструктаж, «круглий стіл», демонстрація, інформаційно-комунікаційні методи, систематизація і узагальнення тощо.

Другий етап – ***компетентнісно-поглиблений***– спрямований на удосконалення вокально-теоретичних і методичних знань найкращих українських співацьких традицій, інтеграція яких забезпечує якісно новий рівень вокальної підготовки майбутніх учителів музики Китаю і відповідну компетентність у вокальному виконавстві. На цьому етапі використовувались *методи:*узагальнення науково-методичної літератури;пізнання і конструювання змісту ключових навчальних понять,наочного ілюстрування, педагогічного експерименту, кіно- і відео фрагментів, мультимедійний супровід вокальних репетицій, використання системи карооке, музичні кросворди, CGI (CommonGatewayInterface),багатослайдова комп’ютерна презентація творчих колективів.

Третій етап– ***результативно-рефлексивний***– спрямований на закріпленняінтеграціїукраїнських співацьких традицій у вокальній практиці китайських студентів та розвиток навичок їх творчої трансформації у процесі

виконання вокальних творів китайських композиторів і можливості художньо-образного їх відтворення з урахуванням жанрових національно-стилістичних особливостей інтерпретації. На цьому етапі використовувались *методи*:моделювання проблемних ситуацій щодо інтеграції національних співацьких традицій у процес вокальної підготовки студентів; музично-творчі завдання; інсценування зразків української та китайської народної пісенності; інтерпретаційно-аналітичні тренінги тощо.

У результаті порівняльного аналізу з інтеграції національних співацьких традицій у китайських студентів інститутів мистецтв виявлено: середні показники контрольної (КГ) і експериментальної (ЕГ)груп мали таку різницю: низький рівень у студентів КГ мав 53%, у ЕГ – 12%, різниця зменшилась на >32%; середній рівень у студентів КГ мали 33%, у ЕГ – 48%, різниця <15%; високий рівень мали 23% студентів КГ і на 39% піднялись студенти ЕГ, з різницею <17%. Цевідбулось за рахунокякісного переходу обстежуваних студентів набільш високірівні.Таким чином, результати освітніх вимірювань на формувальному етапі експериментальної роботи засвідчують потужну динаміку зростання показників сформованості вокальної підготовленості студентів з КНР на основі національних співацьких традицій на високому та середньому рівнях та динаміку зниження показників на низькому рівні в експериментальних групах у порівнянні із контрольними групами, а також із констатувальним етапом експериментальної роботи.Динаміка формування вокальної підготовленості студентів з КНР на основі національних співацьких традицій подана на рис. 2.

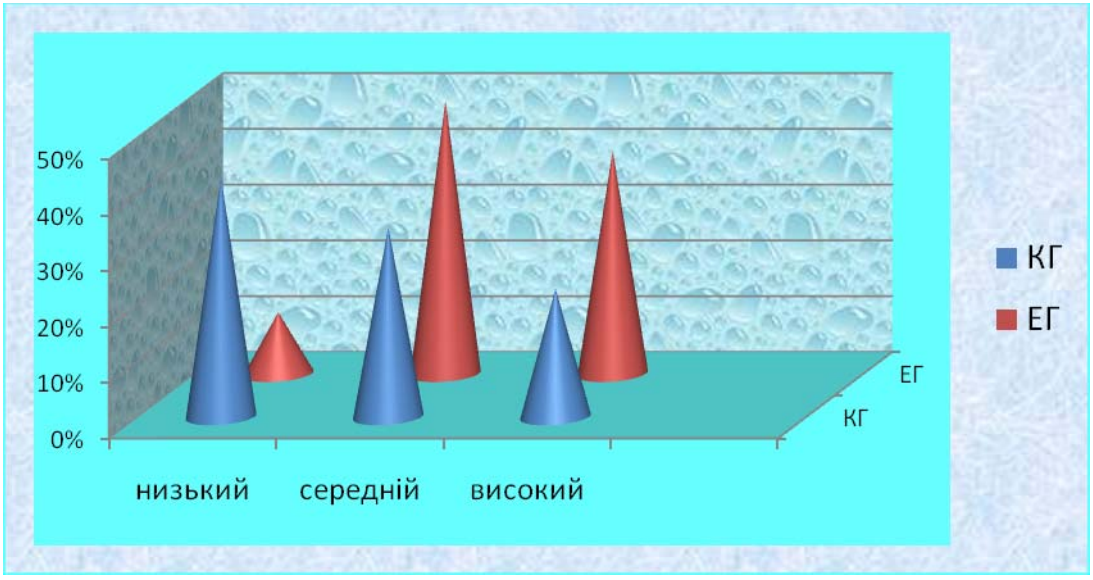

Рис.2 Динаміка порівняння результатів середнього значення до і після впровадження експериментальної роботи

Для перевірки гіпотез такого типу використовувавсякритерій Колмогорова-Смірнова. Стаститика Колмогорова-Смірновамає вид:

$$\lambda' = \sqrt{\frac{n_1 n_2}{n_1 + n_2}} \cdot \max | F_{n_1}(x) - F_{n_2}(x) |,$$

де n_1, n_2 — обсягивиборок, $F_{n_1}(x)$, $F_{n_2}(x)$ — емпіричніфункціїрозподілувиборок.

Гіпотеза $H_0 : F_1(x) = F_2(x)$ відхиляється при рівнізначущості α, якщоемпіричнезначення λ' більше критичного і приймається в протилежномувипадку. У нашомудослідженнібулоздійсненоперевіркугіпотези про однорідністьвиборок для кожного рівнясформованостівокальної підготовленості китайськихстудентівінститутівмистецтвна основі інтеграціїнаціональнихспівацьких традиційза компонентною структурою. Проведений кількісний та графічнийаналізотриманихекспериментальнихданих, дозволив сформулюватигіпотезу про неоднорідністьвиборок.За таблицею критичнихзначень при рівнізначущості 0,01 отримуємокритичну точку $\lambda_{кр} = 1{,}63$. Оскількивсіемпіричнізначеннябільші критичного, то можназробитивисновок: для всіхкомпонентів з рівнемнадійності 0,99 нульовагіпотезавідхиляється, тобторозподілирівнівсформованості в контрольній та експериментальнійгрупівідрізняютьсясуттєво і невипадково.Таким чином можназробитивисновок, щоданедослідженняможнавіднести до ефективних напрямківвокальної підготовки майбутніх учителів музики Китаю.Результатиформувальногоекспериментудали змогувизначитипозитивну динамікувокальної підготовленостікитайських студентів інститутів мистецтвпедагогічних університетів на основі інтеграціїнаціональних українських співацьких традицій і підтвердити ефективність, практичну доцільністьі своєчасність запропонованої поетапної методики і екстраполяції її в загальноосвітні заклади Китаю.

ВИСНОВКИ

На основі аналізу і узагальненнянауково-методичної літератури з досліджуваної проблемиздійснено експериментальне дослідження, результати якого засвідчили реалізацію мети, підтвердили правомірність основних теоретико-методологічних положень, ефективність розв’язання дослідних завдань та позитивну динаміку результатів інтеграції національних українських співацьких традицій у вокальній підготовці китайських студентів, що допомогло зробитинаступні**висновки:**

1. У результаті аналізу літературних першоджерел здійснено узагальнення багатовікового культурно-історичного досвіду духовної спадщини України, в якій співацька діяльність завжди грала пріоритетну роль; встановлено недостатню розробленість проблеми вокального навчання китайських студентів з використанням українських співацьких традицій в процесі фахової підготовкимайбутніх учителів музики, що

підтвердилоактуальність і новизну даної проблемита накреслило перспективи розвитку вокальної педагогіки, спрямовані на використання традиційних й інноваційних технологій співацького навчання та забезпечення значно вищого його рівня та опори на національно-культурні традиції вокальної підготовки студентів в інститутах мистецтв.

2. На основі теоретико-методологічного аналізу проблеми дослідження та узагальнення практики визначено, щобагатофункціональність поняття інтеграція має певну множину пристосувань, що дає можливість використовувати його в різних напрямках досліджень – від проникнення в щось, перенесення, розширення співробітництва до об'єднання чогось, створення інноваційних технологій, синтетичних об'єктів тощо. Відносно нашої проблеми інтеграція вокально-культурних традицій України в шкільну практику Китаю і в зміст навчання майбутніх учителів музики передбачає той факт, що в умовах міжкультурного навчання здійснюється розробка і використання інтегрованих предметів і курсів, що сприяє забезпеченню більш глибокого й різнобічного вивчення важливих ключових тем, пов'язаних з проникненням у зміст нових понять, оригінальних вокальних методик, інноваційних технологій, екстраполяції традицій опанування вокальним мистецтвом однієї країни в іншу. Авторське тлумачення поняття «інтеграція національнихспівацьких традицій китайських студентів інститутів мистецтв»,сутністьякого полягаєу функціональному розумінні поняття інтеграції відносно використання у вокальній творчості китайських студентів українських національних співацьких традицій, на основі якісного засвоєння всього навчального комплексу вокальної підготовки в інститутах мистецтв, розкриття артистично-виконавських здібностей студентів, опанування навичок вокально-виконавської рефлексії та трансформації національних українських співацьких традицій до жанрово-стильових особливостей китайської вокальної культури.Опанування даним видом вокальної підготовки дає змогу екстраполювати українські співацькі традиціїв шкільні умови Китаю й закладати в учнів основи вокальної культури. Інтеграція національних українських співацьких традицій вокальної підготовки китайських студентів ґрунтується на взаємопов'язаних методологічних підходах (історико-системному, гуманістичному, компететнісному, полікультурному, інноваційному, рефлексивному, евристично-діяльнісному).

3. Науково-методичний аналіз дозволив представитиобґрунтуваннявзаємоінтегруючихструктурних компонентів означеного феномена, що охоплює взаємозв'язок *мотиваційно-спрямованого, ціннісно-пізнавального та творчо-виконавського компонентів.* Критерієммотиваційно-спрямованогокомпонента визначено *міру мотиваційної спрямованостімайбутніх учителів музики з Китаю доінтеграції національних українських співацьких традицій*(показники: вияв інтересу китайських студентів до національних українських співацьких традицій; наявність психологічної готовності китайських студентів до інтеграції українських співацьких традицій у процесі вокальної підготовки).Критерієм ціннісно-

пізнавального компонента визначено*ступіньнакопичення китайськими студентами національних культурно-співацьких традицій* (показники:вияв полікультурної ерудованості у сфері національних вокальних культур України та Китаю; наявність сформованості вокально-педагогічного тезаурусу щодо інтеграції національних співацьких традицій). Критерієм творчо-виконавського компонента визначено *міру фахової продуктивності практичного застосування інтеграції українських співацьких традицій у вокальному виконавстві китайських студентів*(показники:наявність імпровізаційних умінь у студентів згідно виконання вокальних творів різних жанрів; вияв умінь щодо трансформації національних співацьких традицій у виконавській діяльності).Розроблені рівні вокальної підготовленості китайських студентів до інтеграційного вивчення українських співацьких традицій, а саме: високий, середній та низький.

4. Зроблено процесуально-функціональний аналіз досліджуваного явища, що полягає у комплексі *соціально-перетворюючої, пізнавально-евристичної, гедоністичної,навчально-інформативної*, *інтерактивної* функцій.На основі загально-педагогічних принципів навчання і музичної освіти були обумовлені наступні принципиінтеграції українських співацьких традицій у процес вокальної підготовки китайських студентів: *власного вибору кожним студентом індивідуальної освітньої траєкторії; забезпечення міжкультурної творчої взаємодії;метапредметної культурологічної герменевтики; художньо-ейдетичного змістового наповнення навчального матеріалу; художньо-освітньої рефлексії*.Обумовлено комплекс *творчо-пошуковихметодів*: інтерактивні (МІН: «Мікрофон», «Караоке», прийняття індивідуальних творчих рішень, стимуляції активності творчого мислення, швидкої переробки навчальної інформаціїта ін.); моделювання музичних знань;евристичного вокального навчання та творчої трансформації (творчої уяви, художньо-образної картини, фантазування, евристичних запитань Сократа та ін.) для стимуляції активності;кіно- і відео фрагментів, мультимедійний супровід вокальних репетицій, систему карооке, музичні кросворди, CGIта ін.

5.Для оптимізації проведення експериментальної роботи було визначено *психолого-педагогічні умови*, а саме:створення доброзичливої атмосфери психологічного комфорту, організація міжсуб’єктної навчальної комунікації; мотиваційно-професійне забезпечення навчально-виховного процесу; чітке дотримання методичних рекомендацій щодо врахування психофізичних особливостей використання дикційно-співацького апарату, специфікизвуковимови і труднощів лексико-смислового орфоепічного відтворення текстів українською мовою китайськими студентами тощо.

6. Розробленометодичну модель і поетапну методику формування вокальної підготовленості китайських студентів на основі інтеграції інтеграції українських співацьких традицій та експериментально перевірено їх ефективність.Аналіз констатувальної діагностики наявних рівнів (високого, середнього, низького) інтеграції національних співацьких традицій у вокальній підготовці китайських студентів інститутів мистецтв педагогічних

університетів зафіксував незадовільний стан результатів даного напрямку роботи і лише певну готовність китайських студентів до використання українських співацьких традицій у вокальній практиці Китаю.Розроблена експериментальна методика складається з трьох етапів педагогічної роботи(перший етап – *орієнтаційно-адаптаційний,* другий етап – *компетентнісно-поглиблений,* третій етап – *результативно-рефлексивний).*

Перший етап – ***орієнтаційно-адаптаційний***передбачав закріплення інтересу в китайських студенів до вокальної діяльності з використанням українських національних співацьких традицій, інтеграція яких допоможе мотиваційному забезпеченню якості майбутньої професійної діяльності; адаптацію до нових начальних і побутових умов; загальне ознайомлення з національними культурними традиціями, музичною культурою України, менталітетом тощо; установку на самовдосконалення вокальних знань, навичок, умінь тощо. На цьому етапі використовувались *методи*: теоретичний аналіз, синтез і узагальнення;метод конструювання і пізнання змісту ключових навчальних понять,спостереження, анкетування, бесіди, тестування, інструктаж, «круглий стіл», демонстрація, інформаційно-комунікаційні методи, систематизація і узагальнення тощо.

Другий етап – ***компетентнісно-поглиблений***спрямований на удосконалення вокально-теоретичних і методичних знань найкращих українських співацьких традицій, інтеграція яких забезпечує якісно новий рівень вокальної підготовки майбутніх учителів музики Китаю і відповідну компетентність у вокальному виконавстві. На цьому етапі використовувались *методи:*узагальнення науково-методичної літератури;пізнання і конструювання змісту ключових навчальних понять,наочного ілюстрування, педагогічного експерименту, кіно- і відео фрагментів, мультимедійний супровід вокальних репетицій, використання системи карооке, музичні кросворди, CGI (CommonGatewayInterface),багатослайдова комп'ютерна презентація творчих колективів.

Третій етап – ***результативно-рефлексивний,*** спрямований на закріпленняінтеграціїукраїнських співацьких традицій у вокально-виконавській практиці китайських студентів та розвиток навичок їх творчої трансформації у процесі виконання вокальних творів китайських композиторів і можливості художньо-образного їх відтворення з урахуванням жанрових національно-стилістичних особливостей інтерпретації. На цьому етапі використовувались *методи*:моделювання проблемних ситуацій щодо інтеграції національних співацьких традицій у процес вокальної підготовки студентів; музично-творчі завдання; інсценування зразків української та китайської народної пісенності; інтерпретаційно-аналітичні тренінги тощо.

7.*Результати порівняльного* аналізу середніх показників контрольної (КГ) і експериментальної (ЕГ) груп представили динаміку ефективності інтеграції національних співацьких традицій у вокальну підготовку китайських студентів і мали таку різницю: І-й низький рівень у студентів КГ мав 43%, у ЕГ – 11%, різниця зменшилась на >32% студентів; ІІ-й – середній рівень у

студентів КГ мали 34%, у ЕГ – 49%, різниця <15%; ІІІ-й – високий рівень мали 23% студентів КГ і на 40% піднялись студенти ЕГ, з різницею <17%. Це відбулось за рахунок якісного переходу обстежуваних студентів у більш високі рівні. Для перевірки гіпотез такого типу використовувався критерій Колмогорова-Смірнова, що дозволило сформулювати гіпотезу про неоднорідністьвиборок. За таблицею критичнихзначень, при рівнізначущості 0,01 отримуємокритичну точку $\lambda_{кр} = 1{,}63$. Оскількивсіемпіричнізначеннябільші критичного, то можназробитивисновок: для всіхкомпонентів з рівнемнадійності 0,99 нульовагіпотезавідхиляється, тобторозподілирівнівсформованості в контрольній та експериментальнійгрупівідрізняютьсясуттєво і невипадково.Ефективність отриманих результатів засвідчує практичну доцільність і своєчасність розробки експериментальної методики, а також її оригінальність і ефективність та можливість запровадження в музично-педагогічних закладах Китаю.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Сунь Гоцян. Інтеграція вокально-культурних традицій Китаю і України – шлях до модернізації музично-педагогічної освіти обох країн / Сунь Гоцян //Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. – Вип. 14 (19). – Ч. 2. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2013. – С. 122-125.
2. Сунь Гоцян.Методологічні підходи до вокальної підготовки китайських студентів інститутів мистецтв / Сунь Гоцян // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. – Вип. 17 (22). – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – С. 98-102.
3. Сунь Гоцян.Використання інтеграційних процесів у вокальній підготовці китайських студентів інститутів мистецтв/ Сунь Гоцян // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. – Вип. 18 (23). – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – С.232-235.
4. Сунь Гоцян.Методика інтеграції національних співацьких традицій у вокальній підготовці китайських студентів інститутів мистецтв/ Сунь Гоцян //Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. –Вип. 689.– Педагогіка та психологія. – Чернівці: Чернівецький нац. у-т, 2015. – С. 158-163.
5. Сунь Гоцян. Діагностичний етапформування вокальної підготовленості студентів інститутів мистецтв на основіінтеграції національних традицій /Сунь Гоцян // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. – Вип. 19 (24). – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – С. 149-154.
6. Сунь Гоцян. ЭтнокультурныепараллелиобучениястудентовКитаякак основа эффективностиих музыкального образования /Сунь Гоцян

//«Всероссийскийжурнал научных публикаций». –№ 1(25), Москва, январь, 2015. – Педагогічні науки. – С. 36-38.

7. Сунь Гоцян. Міжкультурна інтеграція вокальної підготовки китайських студентів інститутів мистецтв / Сунь Гоцян// Мистецька освіта в Україні: проблеми теорії і практики: зб. тез за мат. Всеукр. науково-методичної конференції-семінару (27-28 лютого 2014 року). – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2014. – С. 86.

АНОТАЦІЇ

Сунь Гоцян.Інтеграція національних співацьких традицій у вокальній підготовці китайських студентів інститутів мистецтв. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання. – Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Київ, 2016.

У дисертації розкриваються особливості інтеграції українських національних співацьких традицій у вокальній підготовці китайських студентів. На основі аналізу літератури з проблеми дослідження та існуючого практичного досвіду розкрито авторське тлумачення дефініції «інтеграція національних співацьких традицій у вокальній підготовці» відносно студентів Китаю та сутність її формування в процесі фахової підготовки майбутніх учителів музики. Розробленокомпонентну структуру (мотиваційно-спрямований,ціннісно-пізнавальний, творчо-виконавський), методичну модель інтеграції вокального навчання китайських студентів з використанням українських співацьких традицій та поетапну методику,яка передбачає їх творчу трансформацію в шкільну практику Китаю.

Визначено функції, виокремлено й обумовленокомплекс методів;педагогічні умови,систематизовано методичні підходи і принципи цього напрямку навчальної діяльності; подальшого розвитку набули: засоби інтеграції та комплексної діагностики стану вокальної підготовки студентів Китаю з використанням українських співацьких традицій, на основі яких визначено рівні сформованості даного напрямку підготовки, розширено теоретико-методологічне підґрунтя для реалізації принципів забезпечення культуровідповідності вокального навчання студентів Китаю та опори на українські національно-культурні традиції навчання співу в системі інститутів мистецтв педагогічних університетів.Результати порівняльного аналізу статистично підтвердили доцільність використання авторської методики, яка сприяє ефективності опанування національними українськими співацькими традиціями, що дає можливістьекстраполювати їх в китайську освітню систему.

Ключові слова: китайські студенти, інститути мистецтв, вокальна підготовка, українські співацькі традиції, трансформація, інтеграція, творчість.

Сунь Гоцян.Интеграция национальных певческих традиций в вокальной подготовке китайских студентов институтов искусств.– Рукопис.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.02 – теория и методика музыкального обучения. – Национальный педагогический университет имени М.П. Драгоманова. – Киев, 2016.

В диссертации раскрываются особенности интеграции украинских певческих традиций в вокальной подготовке китайских студентов.На основе анализа литературы по проблеме исследования и существующего практического опыта раскрыта авторская трактовка дефиниции «интеграция национальных певческих традиций в вокальнойподготовке» относительно студентов Китая и её сущность в процессе профессиональной подготовки будущих учителей музыки. Разработана компонентная структура (мотивационно-направленный, ценностно-познавательный, творчески-исполнительский), методическая модель интеграции вокального обучения студентов с использованием украинских певческих традиций и поэтапная методика, котораяпредполагает их творческую трансформацию в школьную практику Китая.

Определены функции, комплекс методов, педагогические условия, систематизированы методические подходы и принципы этого направления учебной деятельности, дальнейшего развития приобрели: средства интеграции и комплексной диагностики состояния вокальной подготовки студентов Китая с использованием украинских певческих традиций, на основе который было расширены теоретико-методологические основы для реализации принципов обеспечения культуросоответствия вокальной подготовки китайских студентов и опоры их на украинские национально-культурные традиции обучения пению в системе институтов искусств педагогических университетов.Результаты сравнительного анализа статистическиподтвердилиэффективностьовладениястудентами национальнымиукраинскимипевческимитрадициями, чтодаётвозможностьэкстраполироватьих в китайскуюобразовательную систему.

Ключевые слова: китайские студенты, институтыискусств, вокальная подготовка, украинские певческиетрадиции, трансформация, интеграция,творчество.

Sun Guoqiang. Integration of national singers in the vocal tradition of preparing Chinese students of arts institutions. - Manuscript.

The thesis for the degree of Candidate of Pedagogical Sciences, specialty 13.00.02 - theory and methods of music education. - National Pedagogical University named after MP Dragomanov, Kyiv, 2016.

In the thesis the peculiarities of Ukrainian integration of national singers in the vocal tradition of preparing Chinese students.Based on analysis of literature on the existing research and experience reveals the author's interpretation of the definition of "integration of national traditions singers in vocal training" regarding Chinese students and nature of its formation in the professional training of future teachers of music. Designed component structure (motivational aims, values and cognitive, creative and performing), methodological integration model of vocal learning Chinese students using Ukrainian singers traditions and phased methodology that involves the creative transformation of school practices in China.

Definedfunctions, andsingledoutduetocomplexmethods; pedagogicalconditionssystematizedmethodicalapproachesandprinciplesofthisareaof learningactivities; furtherdevelopmentofacquired: a meansofintegrationandcomprehensivediagnosticsofvocaltrainingstudentsfromChinausingUkrainiansingerstraditionsonwhichsetlevelsofthisareaof training, extendedtheoreticalandmethodologicalbasisforimplementingtheprinciplesofkulturovidpovidnostivocaltrainingstudentsinChinaandthesupportofUkrainiannationalculturaltraditionsstudysinginginthesystemofeducationalinstitutionsofartsuniversities. ResultsThestatisticallyconfirmedthefeasibilityofusingtheauthor'stechnique, whichimprovestheefficiencyofmasteringthenationaltraditionsofUkrainiansingers, whichallowsthemtoextrapolatetheChineseeducationalsystem.

Keywords:chinesestudents, institutions, arts, vocaltraining, singersUkrainiantradition, transformation, integration, creativity.